



Ennakkosuostumuksen antaminen VAV-konsernille kaukolämmön hankinnasta

VD/6847/00.01.05.03/2025

PT/RK-K/SV

Kaupungin kokonaan omistama VAV Yhtymä Oy ja sen tytäryhtiöt (jäljempänä VAV Yhtymä Oy ja sen tytäryhtiöt yhdessä VAV-konserni) ovat julkisia hankintayksiköitä, jotka kilpailuttavat hankintansa hankintalain mukaisesti.

Vantaan Energia Oy on ehdottanut VAV-konsernille uudenlaista kaukolämmityksen järjestämisen tapaa, jossa erona nykyiseen olisi kysyntäjouaston hyödyntäminen ja sen taustalla tehtävä kaukolämmön jakelun optimointi. Lämmitystarpeen tarkkaa ja yksilöllistä arviointia varten asuntojen lämpötilaolosuhteita seurattaisiin asuntoihin asennettavien anturien avulla ja optimaalista lämmitystä ohjattaisiin Vantaan Energialta osin tekoälyavusteisesti. Optimoimalla kaukolämmön käyttöä on mahdollista, että kaukolämpöä kuluisi jatkossa nykyistä vähemmän. Hyödyntämällä kysyntäjousta energiayhtiö pystyy tasaamaan lämmitysenergian kulutuspiikkejä.

Kaukolämpöä ei Vantaan alueella voi hankkia muilta kuin Vantaan Energialta, joten VAV ei voi kilpailuttaa sen hankintaa. Vantaan Energia Oy on ehdottamaansa hankintaa taustoittaakseen pyytänyt konsultaatiota Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:ltä, joka korosti kaukolämmön hankinnan maantieteellistä hankintamahdollisuusrajoitetta sekä sitä, että kaukolämpö pysyy uudessa tariffissa asiakkaalle tarjottavana päätuotteena. Lisäksi VAV on käyttänyt suorahankintaedellytyksien täyttymisen arvioinnissa apunaan julkisiin hankintoihin erikoistuneen Dominus Hankinnat Oy:n juridisia palveluita, joka on todennut kokonaisuudessa olevan suorahankintaperusteita muun muassa siksi, että kukaan muu kuin kaukolämmön toimittaja ei voi muuttaa nykyistä hinnoittelumallia tai toimittaa tällaisia kaukolämpöön kiinteästi liittyviä lisäpalveluja. Myös Heka ja Espoon Asunnot Oy ovat ostaneet kysyntäjouaston kaltaisia kaukolämmön optimointipalveluita useiden vuosien ajan kaupungeissa toimivilta kaukolämpöyhtiöiltä.

VAV-konsernin konsernin kaukolämpökulu on kaikkineen tällä hetkellä hieman alle 11 milj. euroa vuodessa ja kaukolämpötariffi tavanomainen tariffi ilman huojennuksia. VAV-konsernille uuteen tarffiin siirtyminen aiheuttaisi vuosiksi 2026–2029 nykyistä korkeammat kustannukset kaukolämmöstä, jos kustannuksia arvioitaessa ei oteta huomioon tavoitteena olevia energiansäästöjä. VAV:n tariffi näiden vuosien ajan olisi kiinnitetty. Jos arvioidaan kaukolämmön hinnan muutokseksi mainitulla kaudella esimerkiksi 2% vuodessa, olisi kiinnitetty kaukolämpötariffi sopimuskaudella arvioidusti 200 000 euroa kalliimpi kuin tavanomainen tariffi arvioituine hinnanmuutoksineen. Vuodesta 2030 lähtien VAV-konserni saisi Vantaan Energialta säästötakuun eli energiamaksu (joka on yksi energian kokonaiskustannuksen kolmesta osatekijästä – energiajärjestelmämaksusta, energiatehokkuusmaksusta ja energiamaksusta) olisi 5 % kaukolämpöhinnaston tavanomaista hintatasoa matalampi.

VAV-konsernilla on kunnianhimoiset energiansäästötavoitteet, joiden taustalla on lainsäädännön tiukkeneminen, valtakunnalliset energiansäästösopimukset sekä omistaja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tavoitteet ja VAV:n omaan strategiaan kirjatut vastuullisuusohjelmat. Pyrkimään tavoitteidensa saavuttamiseen VAV:n on entisestään kirittävä energiansäästötoimiaan. Tässä kokonaisuudessa kaukolämmön optimointi on yksi keino edistää energiasäästötavoitteita.

Asiassa edetäkseen VAV-konserni haluaa siis pyytää Vantaan kaupungin konsernijaoston ennakkosuostumusta hankkiakseen kaukolämpönsä jatkossa Vantaan Energia Oy:ltä tariffilla, johon



kuuluu VAV-konsernin käyttämä kaukolämpö sisältäen kysyntäjoustoa, optimointipalvelun ja asuntoihin asennettavia antureita. Ennakkosuostumuksen jälkeen VAV-konserni voi julkaista suoramarkintailmoituksen. Mikäli ilmoitukseen ei tule huomautuksia, VAV-konsernin yhtiöiden hallitukset voivat tehdä hankinnasta hankintapäätökset ja sopimukset. Mahdolliset sopimukset uudesta tariffista VAV-konsernin jokainen neljästä yhtiöstä tekee erikseen.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti. Valtuuston 19.8.2024 hyväksymän konserniohjeen 6.2 kohdan mukaan tytäryhteisön on hankittava konsernijaoston ennakkosuostumus mm. ennen periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän sopimuksen tekemistä, päättämistä tai muuttamista. Kohteittain solmitut kaukolämpösopimukset ovat yhteensä eräs keskeisimmistä VAV-konsernin sopimuskokonaisuuksista, joten VAV Yhtymä Oy:n hallitus on pyytänyt kaupungilta ennakkosuostumusta edellä kuvatun sopimuksen tekemiseen.

Konsernijaosto 27.10.2025

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa VAV-konsernille ennakkosuostumus selostusosassa kuvattuun kaukolämmön hankintaan niin, että se sisältää kysyntäjousto- ja optimointipalvelun.

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Konsernilakimies Samuli Vartiainen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)